

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 1 czerwca 2023 r.

PS-Ka. 431.4.2023.1

Pani
Zuzanna Puchalska
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Henryka Sienkiewicza 26
63-600 Kępno

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8, w związku z art. 126 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Kaliszu w dniach: 21, 28 kwietnia 2023 r. i 5 maja 2023 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, z siedzibą pod adresem: 63-600 Kępno, ul. Henryka Sienkiewicza 26².

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie realizacji zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 23 maja 2023 r.

W wyniku kontroli ustalono, że zarówno dyrektor PCPR, zastępca dyrektora PCPR jak i pracownicy realizujący zadania pomocy społecznej posiadają wymagane kwalifikacje, określone w ww. ustawie o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960)³.

Powiat Kępiński opracował *strategię rozwiązywania problemów społecznych* na lata 2022 – 2031. Sporządzona została również *ocena w zakresie pomocy społecznej za 2021 r.*

W okresie objętym kontrolą PCPR realizował zadania powiatu, takie jak: prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej, udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu, doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu, podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych oraz realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia, a także przyznawanie pomocy pieniężnej na

¹) (Dz. U. z 2023 r., poz. 901), zwana dalej „ustawą o pomocy społecznej”.

²) zwany dalej „PCPR” lub „Centrum”.

³) zwany dalej „rozporządzeniem w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych”

kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

W sprawdzonej dokumentacji 11 losowo wybranych osób w zakresie przyznawania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki (dokumentacja jednej osoby) oraz w zakresie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej w Rzetni ⁴osób skierowanych (dokumentacja 10 osób), stwierdzono, że ww. pomoc pieniężna przyznana została zasadnie, na właściwy okres, we właściwej kwocie. Umieszczanie przez Centrum w drodze decyzji administracyjnych w DPS w Rzetni osób skierowanych realizowane jest prawidłowo.

Terminowość załatwiania ww. spraw, w tym wydawania decyzji administracyjnych, zgodna jest z przepisami ww. ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.)⁵.

Stwierdzono jednak, że na 11 skontrolowanych decyzji administracyjnych (jedna decyzja w sprawie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, 10 decyzji w sprawie umieszczenia w DPS w Rzetni), w decyzjach szczegółowo wskazanych w protokole kontroli:

a) w podstawie prawnej decyzji:

- w sprawie przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki: wskazano niewłaściwy artykuł ww. ustawy o pomocy społecznej oraz nie wskazano odpowiedniego paragrafu, punktu, litery

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1296).

- w sprawie umieszczenia w DPS w Rzetni: wskazano nieaktualne w dniu wydania decyzji źródło publikacji ww. kodeksu postępowania administracyjnego (w jednej decyzji) oraz wskazano niewłaściwe paragrafy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.) (w 10 decyzjach).

Powyższe narusza przepis art. 107 § 1 pkt 4 ww. kodeksu postępowania administracyjnego.

⁴) zwanym dalej „DPS w Rzetni”

⁵) zwany dalej „kodeksem postępowania administracyjnego”

b) w 7 decyzjach, dotyczących umieszczenia w DPS w Rzetni wskazano niewłaściwe uzasadnienie prawne decyzji, co narusza przepis art. 107 § 1 pkt 6 ww. kodeksu postępowania administracyjnego.

W wyniku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą PCPR nie realizował ustawowo określonych zadań powiatu w zakresie pomocy społecznej, takich jak:

1) z uwagi na brak potrzeb/wniosków:

- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,

pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem, oraz w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacania za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, pomocy

w zakresie interwencji kryzysowej udzielanej cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a ww. ustawy o pomocy społecznej,

2) z uwagi na brak zasobów lokalowych:

- prowadzenia mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W powyższym zakresie wyjaśniła Pani, że jednym z celów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Kępińskiego na lata 2022 – 2031*, w sytuacji możliwości pozyskania środków oraz zasobów lokalowych jest między innymi utworzenie mieszkań chronionych. W przypadku występowania takiej potrzeby i konieczności, podała Pani, że Centrum podejmuje współpracę z gminą, z której pochodzi dana osoba i wspólnie prowadzone są działania mające na celu pozyskanie mieszkania socjalnego lub innego lokalu zastępczego.

- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W powyższym zakresie wyjaśniła Pani, że w ramach powyższego zadania Powiat Kępiński realizuje dwuletni pilotażowy projekt pn. „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w Powiecie Kępińskim i Ostrzeszowskim”, z perspektywą kontynuacji tych działań, dodając jednocześnie, że jednym z celów ww. *Strategii* - w sytuacji możliwości pozyskania środków oraz lokalu jest między innymi utworzenie ośrodków wsparcia.

Z analizy dokonanej przez inspektorów kontroli ww. *Strategii* wynika, że zaplanowano w niej do realizacji działania polegające na: utworzeniu mieszkań chronionych dla osób doświadczających przemocy domowej i dla dorosłych wychowanków pieczy zastępczej, wspieraniu rozwoju i tworzeniu miejsc przyjaznych seniorom (np. dzienne domy pobytu, kluby seniora), rozwijaniu bazy środowiskowego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością (warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy, grupy wsparcia).

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości w dokumentacji sprawdzonych 11 środowisk.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej zalecam wydawanie decyzji administracyjnych, zgodnie z wymogami przepisu art. 107 § 1 pkt 4 i pkt 6 ww. kodeksu postępowania administracyjnego, w zakresie podstawy prawnej decyzji i jej uzasadnienia prawnego.

Ponadto celem realizacji ustawowych zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, ujętych również w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Kępińskiego na lata 2022 – 2031*, polegających m.in. na prowadzeniu mieszkań chronionych i powiatowych ośrodków wsparcia, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, rekomenduję bieżące diagnozowanie potrzeb w powyższym zakresie i podejmowanie działań w kierunku pozyskiwania zasobów na ich realizację.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym

weryfikowanym przy pomocy ważnego klasyfikowanego
certyfikatu/

Do wiadomości:
Robert Kieruzal
Starosta Kępiński
ul. Kościuszki 5
63-600 Kępno

Dokument sporządziła: Monika Jankowiak- starszy inspektor wojewódzki
Data sporządzenia dokumentu: 7 czerwca 2023 r.